

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Valtionavustuksia kestävään liikkumiseen

Päijät-Hämeen PIKU-hankkeen
valtionavustusinfo
Anna Pätynen 24.8.2022

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma (LVM, 2018)

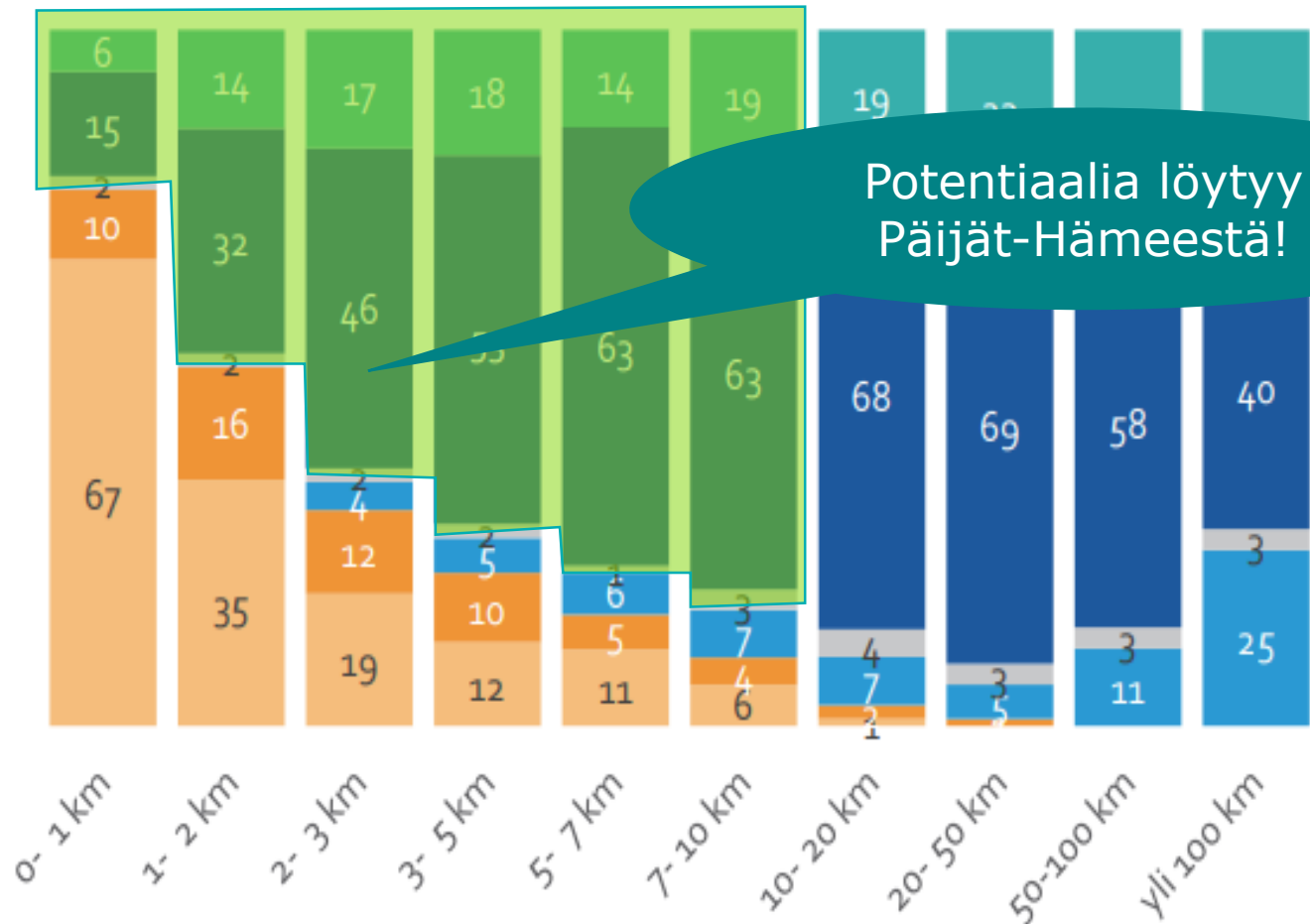
- ▶ Tavoitteet vuoteen 2030
 - ▶ 30 % lisää kävely- ja pyöräilymatkoja. Vähintään puolet uusista kävelyn ja pyöräilyn matkoista siirtymänä henkilöautomatkoista
 - ▶ Turvallisuuden tulee parantua entisestään
 - ▶ Ns. plussavisio kansantalouden näkökulmasta
- ▶ Edistämishjelma on osa kansallisen energia- ja ilmastostrategian toteuttamista

Edistämishjelmassa 31 toimenpidettä jakautuen kymmeneen eri teemaan

- ▶ Kävelyn ja pyöräilyn mahdollistava yhdyskuntarakenne
- ▶ **Laadukas kävely- ja pyöräilyinfrastruktuuri**
- ▶ Kävely- ja pyöräilyväylien kunnosta huolehtiminen ja hoidon kehittäminen
- ▶ Kävely ja pyöräily osana liikenteen palvelukokonaisuutta
- ▶ **Liikkumisen ohjaus**
- ▶ Pyörämatkailun kehittäminen
- ▶ Lainsäädännön, ohjeistuksen ja koulutuksen kehittäminen
- ▶ Hallinnon rakenteiden kehittäminen, rahoitus ja poikkihallinnollisen yhteistyön lisääminen
- ▶ Taloudelliset ohjauskeinot
- ▶ Seuranta

Kestävän liikenteen nykytilanne

Kulutuspaosuudet matkan pituuden mukaan (prosenttia pituusluokan matkoista).

Potentiaalia löytyy Päijät-Hämeestä!

koko maakunta	24	8	4	2	45	16
Lahti	26	9	5	1	43	16
Heinola	29	7	2	3	43	15
Orimattila, Hollola, Asikkala	19	5	4	4	52	16
Kärkölä, Hartola, Sysmä, Padasjoki	21	7	3	4	51	15

selitteet:

- henkilöauto, matkustaja
- henkilöauto, kuljettaja
- muu
- joukkoliikenne
- pyöräily
- jalankulku

Valtionavustuksia kestävään liikkumiseen kunnille

- ▶ Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelma
- ▶ Liikkumisen ohjauksen valtionavustukset
- ▶ Valtionavustus kävelyn ja/tai pyöräliikenteen edistämishjelmien laadintaan
- ▶ Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämisen valtionavustus

Kävelyn ja pyöräilyn investiohjelma

- ▶ Tavoitteena vaikuttaa vähentävästi liikenteen päästöihin sekä lisätä kävely- ja pyörämatkojen määrää ja pidemmällä aikavälillä kulkutapaosuutta parantamalla arkikävelyn ja -pyöräilyn olosuhteita ja houkuttelevuutta
- ▶ Tuetaan hankkeita, joissa parannetaan kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita katuverkolla tai kunnan maalla sijaitsevilla kohteissa
- ▶ Avustusta myönnetään infrastruktuuriin rakentamiseen tai parantamiseen
 - ▶ Jalankulun ja/tai pyöräliikenteen reitit ja niiden varusteet
 - ▶ Pyöräpysäköinti
- ▶ Myönnettävien avustusten määrä vaihdellut vuosittain, tänä vuonna haettavissa 6,5 milj. € - 11 milj. €
- ▶ Vuoden 2022 hakemuksissa toivotaan erityisesti
 - ▶ Uusien reittien rakentaminen esim. laatukäytävien, pää-, alue-, tai paikallisreittien kehittäminen
 - ▶ Nykyisten reittien parantaminen väylän laatua kehittämällä esim. pää-, alue-, tai paikallisreittien parantaminen
 - ▶ Keskeisissä julkisen liikenteen solmupisteissä ja liityntäpysäköintikohteissa pyöräpysäköinnin kehittäminen rakentamalla pysäköintipaikkoja ja/tai parantamalla pysäköinnin turvallisuutta
 - ▶ Pyöräpysäköinnin turvallisuuden parantaminen rakentamalla ja/tai parantamalla päivittäisen liikkumisen kannalta merkittävässä kohteissa (esim. koulujen, päiväkotien, liikuntapaikkojen, kirjastojen, torialueiden tai muiden keskeisten julkisten palvelujen tai yleisten alueiden yhteydessä).

Investointiohjelman hakukierrokset numeroina, v. 2018-2021

Avustusta myönnetty yht. 141 hankkeelle

Hakukierros (vuosi)	Saapuneet hakemukset (kpl)	Haettu valtionavustus yhteensä	Myönnetty valtionavustus yhteensä	Avustusta saaneet hankkeet (kpl)
2018	67	n. 17 900 000 € (sis. alv)	n. 3 500 000 €	15
2019	53	n. 18 500 000 € (sis. alv)	n. 3 500 000 €	12
2020	131	n. 67 500 000 € (sis. alv)	n. 31 500 000 €	51
2021	123	n. 39 600 000 € (alv 0%)	n. 24 400 000 €	63

Asikkalan pyöräpysäköinti

Kävelyn ja pyöräilyn infra-avustuksesta ja hakemisesta

- ▶ Kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuriin liittyvää valtionavustusta voivat hakea **kunnat**
- ▶ Avustus max. 50 % haetun hankkeen kokonaiskustannuksista
 - ▶ Avustuskelpoisia kustannuksia ovat rakennuskustannukset (kävely- ja pyöräliikenteen infran rakentaminen tai parantaminen) sekä tietyissä tapauksissa hankkeessa rakennettavan infrastruktuurin suunnittelukustannukset
- ▶ Hankeaika 10/2024 asti - hanke tulee olla tällöin valmis, maksatukset suoritettu ja loppuraportointi toimitettu Traficomiin
- ▶ Hankkeiksi pyritään valitsemaan eri tyyppisiä hankkeita eri puolilta Suomea

Keskeistä

- Hankkeen tulee sijaita katuverkolla tai muuten kunnan maalla - avustusta ei voi saada esim. maanteiden yhteydessä sijaitseviin hankkeisiin
- Hakemukseen vain yksi kohde, useampia hakemuksia voi jättää
- Hankkeen tarpeellisuuden, nykytilanteen (sis. liikennemäärät), tavoitetilanteen, vaikutusten sekä kustannusten kuvaus -ohjeistus hakumateriaalissa!
- Infran laatu, kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuus, vaivattomuus, sujuvuus ja esteettömyys
- Hakijakunnan osoitettava hakemuksessa sitoutumisensa kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen (poliittisella tasolla hyväksytty kävelyn ja/tai pyöräliikenteen tmv. strategia/suunnitelma)
- Avustukseen kuuluu väliraportointi ja loppuraportointi Traficomille – tarkemmat ohjeet valtionavustuspäätösten yhteydessä
- Maksatuspäätös kun hanke on toteutunut hyväksytysti viimeistään 10/2024

Liikkumisen ohjauksen valtionavustukset

- ▶ Tavoitteena vähentää yksin omalla autolla ajamista sekä kasvattaa joukkoliikenteen ja muiden liikkumispalveluiden sekä kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuutta
- ▶ Liikkumisen ohjauksen keinoja ovat mm.:
 - ▶ tiedollinen ohjaus (mm. kampanjat, teemapäivät)
 - ▶ markkinointi
 - ▶ liikkumisen suunnittelu sekä
 - ▶ liikkumispalvelujen koordinointi ja kehittäminen (kokeilut)
- ▶ Myönnettävien avustusten määrä 600 000 – 900 000 € / vuosi
- ▶ Hakuteemat vaihtelevat hieman vuosittain
 - ▶ Viimehaussa suosittuja aihepiirejä olivat kestävät matkaketjut vapaa-ajanmatkoihin liittyen ja työpaikkojen liikkumisen ohjaus – voit käydä kurkkaamassa hankkeet täältä: [liikkumisen ohjauksen hankkeet](#)
 - ▶ Sysmän, Padasjoen & co. kuntien yhteishanke kutsukyhtiin liittyvässä hankkeessa
- ▶ **Liikkumisen ohjauksen hankehaku vuodelle 2023 aukeaa syyskuun puolessa välissä – tarkempaa infoa [lo-avustusten nettisivuilta ja kestävän ja turvallisen liikenteen uutiskirjeestä!](#)**
 - ▶ tilaa uutiskirje sähköpostiisi [täältä](#), seuraava julkaistaan lokakuussa

Liikkumisen ohjauksen avustuksesta ja hakemisesta

- ▶ Liikkumisen ohjauksen valtionavustusta voivat hakea ja saada
 - ▶ Kunnat, kuntayhtymät, muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
 - ▶ Hankkeita voidaan tehdä ja avustusta hakea yhteistyössä useamman kunnan tai toimijan toimesta
 - ▶ On toivottavaa, että samalla alueella toimivat tai teemallisesti yhteen liittyvät hankkeet tekevät yhteistyötä ja hakevat avustusta yhdessä.
- ▶ Avustus max. 75 % haetun hankkeen kokonaiskustannuksista
 - ▶ Avustus on harkinnanvarainen ja myönnettävän avustuksen määrä voi olla haettua alempi

Keskeistä

- Erillinen hanke – avustusta ei myönnetä kunnan perustyöhön
- Hakemuksessa kuvattava hankkeen tavoitteet ja sisältö sekä tehtävät toimenpiteet
- Kunnan tahtotila hakemukseen liittyen on hyvä tuoda esiin hakemuksessa
- Tulokset kiinnostavat ja hyödyttävät myös laajemmin - uuden näkökulman selvittäminen
- Hankeaika kalenterivuosi - syksyllä 2022 tehdyn hakemuksen mukaisen hankkeen tulee valmistua vuoden 2023 loppuun mennessä
- Avustukseen kuuluu puoliväliraportointi ja loppuraportointi Traficomille – tarkemmat ohjeet valtionavustuspäätösten yhteydessä
- Maksatuspäätös tehdään kun hanke on toteutunut hyväksytyin selvityksen perusteella

Valtionavustus kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmiin

- ▶ Tavoitteena on kävelyn ja pyöräliikenteen kokonaisvaltainen edellytysten kehittäminen huomioiden:
 - ▶ Infra, houkuttelevuus ja turvallisuuden lisääminen
 - ▶ edistämistyön poikkihallinnollisuus
- ▶ Edistämishjelmien kautta halutaan saada kävely- ja pyöräilymäärät paikallisesti kasvuun - suunnitelmallista ja pitkäjänteistä työtä kävely- ja pyöräilymäärien nostamiseksi
- ▶ **Edistämishjelmien merkitys on suuri** - korreloivat kaikkien tärkeimpien pyöräilyn edistämistoimien toteutumisen kanssa. (*Pyöräilyn olosuhteet Suomen kunnissa 2018*)
- ▶ Myönnettävien avustusten määrä 200 000- 300 000 € / vuosi
- ▶ Edellisvuosina tuettuihin edistämishjelmiin voi tutustua [Traficomin nettisivuilla](#)
 - ▶ Asikkalan kävelyn ja pyöräilyn edistämissuunnitelma (haku 2021)
 - ▶ Kärkölän jalankulun ja pyöräliikenteen edistämishjelma (haku 2021)
 - ▶ Iitin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma (haku 2022)

Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmien avustushaku vuodelle 2023 aukeaa syyskuun puolessa välissä

Kävelyn ja/tai pyöräliikenteen edistämishojelmien avustuksesta ja hakemisesta

- ▶ Avustus tarkoitettu kunnille tai kuntayhtymille -
- ▶ Avustus max. 75 % haetun hankkeen kokonaiskustannuksista
 - ▶ Avustus on harkinnanvarainen ja myönnettävän avustuksen määrä voi olla haettua alempi

Keskeistä

- Hakemukseen liitetään työohjelma tai kuvataan muuten työn sisältö: mitä osa-alueita edistämishojelmassa tarkastellaan
- Kunnan oma tahtotila on hyvä näkyä hakemuksessa ja edistämisen kirjoa olisi hyvä tarkastella kunnassa työn aikana ja tai ennen työtä
- Valinnassa painotettu mm. edistämistyön laaja-alaisuutta ja kunnan/kuntien eri toimiala- ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä
- Hankeaika kalenterivuosi - syksyllä 2022 tehdyn hakemuksen mukaisen hankkeen tulee valmistua vuoden 2023 loppuun mennessä
- Maksatuspäätös tehdään kun hanke on toteutunut, esim. loppuraportti valmistunut
- Edistämishojelmaan sitoutuminen poliittisessa päätöksenteossa tärkeää toimenpiteiden eteenpäin viemiseksi

Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämisen valtionavustus

- ▶ Tavoitteena paikallisen ja alueellisen liikenneturvallisuustyön kehittäminen
- ▶ Hakeavustuksen kohteena:
 - ▶ **Kehittämishankkeet:** uudenlaisten toimintatapojen ja ideoiden kokeilua ja käyttöönottoa
 - ▶ **Tutkimukset:** liikennekäyttäytymisen, liikennejärjestelmän tai liikenteen turvallisuustiedon parantamiseen liittyvää soveltavaa tutkimusta, joka pureutuu erityisesti alueellisen ja paikallisen liikenneturvallisuustyön teemoihin
 - ▶ **Kokeilut:** erityisesti sellaisia kokeiluita, kehittämishankkeita ja tutkimuksia, joiden tuottamia toimintamalleja, kokemuksia ja tuloksia voidaan soveltaa ja hyödyntää koko maassa
- ▶ Hankehaun teemat vaihtelevat hieman vuosittain, aiempina vuosina hankkeita on käynnistetty mm. seuraavista teemoista
 - ▶ Koulumatkojen turvallisuus, Lasten ja nuorten liikenneturvallisuus
 - ▶ Tieliikennelain uusien ratkaisujen liikenneturvallisuusvaikutukset
 - ▶ Ikäihmisten liikkumisen, reittien ja palvelukohteiden ympäristöjen liikenneturvallisuus
 - ▶ Lisätietoa avustusta saaneista hankkeista ja niiden tuloksista [Traficomin nettisivuilta](#)
- ▶ Myönnettävien avustusten määrä 200 000 € / vuosi
- ▶ **Tieliikenteen liikenneturvallisuustoiminnan hankehaku vuodelle 2023 aukeaa syyskuun puolessa välissä – tarkempaa infoa [litu-avustusten nettisivuilta](#)**

Tieliikenteen turvallisuus- toiminnan avustuksesta ja hakemisesta

- ▶ Valtionavustusta voivat hakea ja saada
 - ▶ Kunnat, kuntayhtymät, muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
 - ▶ Hankkeita voidaan tehdä ja avustusta hakea yhteistyössä useamman kunnan tai toimijan toimesta
- ▶ Avustus max. 75 % haetun hankkeen kokonaiskustannuksista, pääsääntöisesti myönnettävä avustus kuitenkin 50 % hyväksyttävistä kustannuksista
 - ▶ Avustus on harkinnanvarainen ja myönnettävän avustuksen määrä voi olla haettua alempi

Keskeistä

- Erillinen hanke – avustusta ei myönnetä liikenneturvallisuustyön vakiintuneeseen perustoimintaan, eikä litu-investointien suunnitteluun tai –infran rakentamiseen
- Hakemuksessa kuvattava hankkeen tavoitteet, sisältö, tehtävät toimenpiteet, lisäksi toimitettava hanke- tai tutkimussuunnitelma ja kustannusarvio
- Arvioinnissa painotetaan innovatiivista otetta, uusia toimintamalleja, laajasti myös muissa kunnissa hyödynnettäviä tuloksia ja kokemuksia
- Hankeaika 12 kk – hakemuksen hyväksymispäätöksestä 12 kk aikaa hankkeen valmistumiseen
- Avustus maksetaan kun hanke on toteutunut hyväksytyn selvityksen pohjalta (esim. raportti)

Yhteenvetoa käytännöistä

- ▶ Kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuriavustusten hankehaku avoinna 30.9. asti. Lue lisää [täältä](#).
- ▶ Liikkumisen ohjauksen valtionavustushaku, kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishakemahaku ja tieliikenteen turvallisuuden hankeavustushaku vuodelle 2023 aukeavat syyskuun puolessa välissä ja ovat auki noin 2 kk.
- ▶ Hakemusta laatiessa tärkeää on *seurata ohjeita*, kuvata hankkeen tarpeellisuus ja nykytilanne
- ▶ Kuntien yhteishakemukset etenkin liikkumisen ohjauksen ja liikenneturvallisuuteen liittyen kannatettavia
- ▶ Hakemukset arvioidaan isommalla porukalla ja ELYiltä pyydetään myös näkemyksiä
- ▶ Tyypillisesti päätökset ovat tulleet tammikuussa
- ▶ Jokaiselle hankkeelle nimetään Traficomin yhteyshenkilö
- ▶ Hanke tulee olla valmis määräaikaan mennessä. Avustuksen maksuspäätökset tehdään hankkeen valmistuttua pyydettyjen selvitysten ja toteutuneiden kustannusten mukaan.

Lisätiedot

- ▶ [Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelma](#)
- ▶ Kävelyn ja/tai pyöräliikenteen edistämishjelmat
 - ▶ Yhteyshenkilöt: Virpi Ansio, Kati Hyvärinen ja Antti Rahiala (etunimi.sukunimi@traficom.fi)
- ▶ [Liikkumisen ohjauksen valtionavustus](#)
 - ▶ Yhteyshenkilö: Michaela Sannholm (etunimi.sukunimi@traficom.fi)
- ▶ [Tieliikenteen turvallisuuden valtionavustus](#)
 - ▶ Yhteyshenkilö: Annu Korhonen (etunimi.sukunimi@traficom.fi)

Kiitos!

Anna Pätynen

etunimi.sukunimi@traficom.fi

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto